

“De openbare diensten en hun personeel krijgen de rekening gepresenteerd”

Nieuws donderdag 3 november 2022

Het resultaat van de begrotingsonderhandelingen is maar een mager beestje voor de openbare sector. Vooral de federale ambtenaren komen er bekaaid vanaf.

Chris Reniers: “Inderdaad, het is een dramatisch resultaat voor de federale ambtenaren. Hun tijdens de zomer ondertekend voorakkoord voor een nieuw sectorale overeenkomst met een beloofde loonsverhoging en stijging van de eindejaarspremie gaan door het begrotingsakkoord op de schop. De regering toont zo een gebrek aan respect voor het personeel dat tijdens de coronacrisis moest blijven werken - soms op gevaar van eigen leven - en hiervoor nooit beloond werd. Het is 20 jaar geleden dat ze nog een loonsverhoging zagen. Ook het optrekken van de eindejaarspremie naar volwaardige 13^{de} maand - een eis van 2011 die al eens in een akkoord stond, maar nooit uitgevoerd werd - wordt opnieuw geschrapt. Wat is een voorakkoord en dus het woord van een minister dan nog waard?

Ook bij de politie wordt de loonsverhoging slechts gefaseerd ingevoerd en de Belgische spoorwegen krijgen minder middelen dan gevraagd, dat is bijzonder problematisch nu er daar dringend nood is aan meer personeel. De openbare diensten en hun personeel krijgen dus toch weer de rekening gepresenteerd van de corona- en energiecrisis.”

Er werd veel hoop gesteld op de overwinstbelasting van de energiesector, die het geld zag binnenrollen tijdens het voorbije jaar. De sector wil die belasting echter meteen aanvechten.

Chris Reniers: “Het is bijzonder cynisch dat ze die overwinstbelasting in vraag stellen omdat ze zegzegd hun ambities en plannen om de transitie naar een meer groene energie zou fnuiken. Als ze open kaart zouden spelen, zou duidelijk worden dat hun protest meer te maken heeft met het feit dat ze daardoor minder dividenden kunnen uitkeren aan hun aandeelhouders.”

Een van de grote discussiepunten tijdens het voorbije begrotingsconclaf was de perequatie van de ambtenarenpensioenen. Wat is dat precies en waarom is het zo'n gevoelig punt?

Chris Reniers: “De perequatie van de ambtenarenpensioenen zorgt ervoor dat die welvaartsvast blijven. Concreet betekent het dan wanneer de lonen van bepaalde ambtenaren stijgen, ook de pensioenen van gepensioneerde ambtenaren die vroeger die functie uitvoerden een stijging zien. Het is een manier om de welvaart – of koopkracht zo je wil – van die gepensioneerde ambtenaren te beschermen. Als vakbond voor het overheidspersoneel houden we er echter sterk aan vast, gezien reguliere loonsstijgingen van ambtenarenlonen – buiten de indexering – al vrij zeldzaam zijn. De perequatie afschaffen is dus voor ons geen optie en over elke aanpassing moet met ons onderhandeld worden.”

Is de perequatie nu gered?

Chris Reniers: “Minister van Ambtenarenzaken Petra De Sutter, Vooruit en de PS hebben zich bijzonder hardnekkig verzet tegen de afschaffing van de perequatie. Voorlopig blijft die dus behouden. Het zou trouwens een bijzondere bitter pil geweest zijn om te slikken, vooral voor de gepensioneerde Vlaamse leerkrachten. Hun actieve collega’s kregen immers onlangs, na jarenlang aandringen, een welverdiende loonsverhoging. Die zou dan niet vertaald geweest zijn in een stijging van het leerkrachtenpensioen. In tijden waarin je moeite doet om een carrière in het onderwijs aantrekkelijker te maken, was dat een onbegrijpelijke keuze geweest.”

Ivan Van De Cloot van de liberale denktank Itinera Institute waarschuwde voor wat hij ‘socialisme voor bedrijven’ noemt, namelijk het voortdurend toestoppen van overheids geld aan bedrijven in tijden van crisis. Is zijn kritiek terecht?

Chris Reniers: “Ik stel alleen maar vast dat in tijden van crisis de overheid door de private sector overbevraagd wordt om hem te redden. In tijden van economische welvaart doet dezelfde private sector er echter alles aan om de overheid te negeren, waardoor deze geen reserves kan of mag opbouwen. Tja, dat is natuurlijk een recept voor overheidstekorten en besparingen op de overheid wanneer er zich uiteindelijk een crisis voordoet. Misschien zou de private sector in tijden van crisis beter in eigen boezem kijken en de bedrijven stimuleren om onderling solidair te zijn, in plaats van steeds bij Vaders Staat aan te kloppen. Van werknemers verwachten ze toch dezelfde solidariteit?

Het is dan ook verontrustend dat de regering de werkgevers een korting van 1 miljard euro toestaat in de betaling van sociale bijdragen om zo loonsverhogingen aan de werknemers ten gevolge van de loonindexering te compenseren. Dat zijn enorme middelen die de sociale zekerheid en de openbare diensten mislopen om alle burgers, maar vooral de zwaksten in de samenleving te kunnen ondersteunen.”